

AN ADAPTIVE MANAGEMENT FRAMEWORK CONCEPT FOR THE SUSTAINABLE USE OF THE SAKER FALCON

Kovacs A. (Bird of Prey Protection and Research Foundation “Parlagi Sas”, Eger, Hungary)

Galbraith C. (NatureScot, Scotland, UK)

Sheldon R. (RSPB Centre for Conservation Science, RSPB Scotland, Edinburgh, UK)

Gallo-Orsi U., Lopes L. (Raptors MoU Coordinating Unit at Convention on Migratory Species, Abu Dhabi, UAE)

Contact:

Andras Kovacs
andras.kovacs.ecol@gmail.com

Colin Galbraith
colingalbraith3@gmail.com

Robert Sheldon
vanellus1970@yahoo.co.uk

Umberto Gallo-Orsi
umberto.galloorsi@un.org

Lauren Lopes
lauren.lloydlopes@un.org

Recommended citation: Kovacs A., Galbraith C., Sheldon R., Gallo-Orsi U., Lopes L. An Adaptive Management Framework Concept for the Sustainable Use of the Saker Falcon. – Raptors Conservation. 2023. S2: 465–468. DOI: 10.19074/1814-8654-2023-2-465-468 URL: <http://rrrcn.ru/en/archives/35237>

The Saker Falcon (*Falco cherrug*) is listed on the International Union for Conservation of Nature (IUCN) Red List as Globally Endangered. It breeds across continental middle latitudes, with its range spanning over 7,000 km from Central Europe to Western China, and 3,000 north to south. Most populations are migratory and a number of different routes have been confirmed by field observations and satellite tracking. One of the principal threats affecting its global population is unsustainable trapping/harvest on the breeding grounds and along the migration routes.

The Saker Falcon is listed in Appendix II of the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES), which enables trade subject to the development of a Non-Detriment Finding (NDF). Under the Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals (CMS), the species is listed under Appendix I (with the exception of the Mongolian population which is listed in Appendix II), meaning that take is generally prohibited, except for the Mongolian population.

The Saker Falcon Global Action Plan (SakerGAP) was adopted by CMS Parties in 2014 and a Saker Falcon Task Force (STF) was established to oversee implementation. One of the key aims of the STF is to develop an Adaptive Management Framework (AMF) that moves the current illegal, and presumably unsustainable trapping activity, into a system that is legal, controlled, and sustainable. Such a system will need to be carefully developed, implemented, and monitored, and conforms with requirements under CMS and CITES. To develop such a framework the STF established an Adaptive Management Framework Discussion Group (AMF DG) to conceptualize a modular AMF as a tool

to assist the decision-making of stakeholders, especially international partners, and national authorities, on the sustainable use of the Saker Falcon.

The objective is to design an international AMF which integrates nine modules:

- 1) global governance and data management, including effective sustainable use models and a sustainable, international quota scheme,
- 2) internationally harmonized policy and law-making that ensures sustainability,
- 3) reinforced law enforcement,
- 4) effective awareness raising,
- 5) effective monitoring and research schemes,
- 6) complementary *ex situ* conservation measures,
- 7) compensatory *in situ* conservation measures,
- 8) effective stakeholder engagement, cooperation, and networking to respond to the socio-economic and cultural drivers of Saker Falcon use, and
- 9) the involvement of rural communities in the conservation management of the Saker Falcon.

Currently, a significant degree of uncertainty and speculation accompanies the population estimates for certain key Range States, especially in Asia. Therefore, while designing the AMF, the STF is seeking to find a careful balance between the benefits of an internationally coordinated sustainable use framework and the inherent risks of taking Saker Falcons from the wild in large numbers.

According to the draft AMF, the legal harvest may conditionally be allowed in larger, stable, or increasing Saker Falcon populations in parts of its global range, only if legal, ecological, and socio-economic safeguards for sustainability are met and the origin of fal-

cons is identifiable. Depleted or decreasing breeding populations may not currently be considered suitable for any harvest and are illegal as currently listed in CMS Appendix 1. However, the AMF must mitigate the illegal taking of wild falcons along the flyways and in wintering areas. This would require

an international harmonization of alternative policies, and legal and wildlife management tools. As well as a concerted international data sharing to ensure that harvest that is assessed non-detrimental at the Range State level does not affect negatively the Saker Falcon populations of other Range States.

КОМПЛЕКСНЫЙ ПОДХОД К УПРАВЛЕНИЮ УСТОЙЧИВЫМ ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ БАЛОБАНА

Ковач А. (Фонд изучения и защиты хищных птиц «Парлаги Сас», Эгер, Венгрия)

Галбрейт К. (NatureScot, Шотландия, Великобритания)

Шелдон Р. (Королевское общество защиты птиц (RSPB)—Центр природоохранной науки, RSPB Шотландия, Эдинбург, Великобритания)

Галло-Орси У., Лопес Л. (Координационная группа меморандума о взаимопонимании в отношении пернатых хищников при Конвенции по мигрирующим видам, Абу Даби, Объединённые Арабские Эмираты)

Контакт:

Андрас Ковач
andras.kovacs.ecol@gmail.com

Колин Галбрейт
colingalbraith3@gmail.com

Роберт Шелдон
vanellus1970@yahoo.co.uk

Умберто Галло-Орси
umberto.galloorsi@un.org

Лаурен Лопес
lauren.lloydlopes@un.org

Рекомендуемая цитата: Ковач А., Галбрейт К., Шелдон Р., Галло-Орси У., Лопес Л. Комплексный подход к управлению устойчивым использованием балобана. – Raptors Conservation. 2023. Спецвып. 2. С. 465–468. DOI: 10.19074/1814-8654-2023-2-465-468 URL: <http://rrrcn.ru/en/archives/35237>

Балобан (*Falco cherrug*) занесён в Красный список Международного союза охраны природы (МСОП) как вид, находящийся под угрозой исчезновения во всём Мире. Балобан гнездится в континентальных средних широтах, его ареал простирается более чем на 7 тыс. км от центральной Европы до западного Китая и на 3 тыс. км с севера на юг. Большинство популяций являются мигрирующими, и ряд различных маршрутов был подтвержден полевыми наблюдениями и спутниковым прослеживанием птиц. Одной из основных угроз его глобальной популяции является неустойчивый отлов/промысел в местах гнездования и на миграционных маршрутах.

Балобан внесён в Приложение II к Конвенции о международной торговле видами дикой фауны и флоры, находящимися под угрозой исчезновения (СИТЕС), которое разрешает его торговлю при условии получения заключения об отсутствии негативного влияния (NDF). В соответствии с Конвенцией о сохранении мигрирующих видов диких животных (CMS), этот вид внесён в Приложение I (за исключением монгольской популяции, которая внесена в Приложение II), что означает, что отлов в целом запрещён, за исключением Монголии.

Глобальный план действий по балобану (SakerGAP) был принят сторонами CMS в 2014 г., и для наблюдения за его реализацией была создана Целевая группа по балобану (STF). Одной из ключевых целей STF является разработка системы адаптивного управления (Adaptive Management Framework, AMF), которая трансформирует нынешнюю незаконную и, предположительно, неустойчивую деятельность по отлову птиц в легальную, контролируруемую и устойчивую систему. Такую систему необходимо будет тщательно разработать, внедрить и контролировать, а система должна соответствовать требованиям CMS и CITES. Для разработки такой системы STF создала Дискуссионную группу по адаптивной системе управления (AMF DG) для концептуализации модульной AMF как инструмента, помогающего принимать решения заинтересованным сторонам, особенно международным партнёрам и национальным органам власти, по устойчивому использованию сокола-балобана.

Цель – разработать международную систему управления, которая объединяет девять модулей:

1) глобальное управление и управление данными, включая эффективные моде-

ли устойчивого природопользования и устойчивую международную схему квот,

2) согласованная на международном уровне политика и законодательство, обеспечивающие устойчивость,

3) усиление правоохранительных органов,

4) эффективное повышение осведомленности,

5) эффективные схемы мониторинга и исследований,

6) дополнительные меры по сохранению в неволе *ex situ*,

7) компенсационные меры по сохранению в природе *in situ*,

8) эффективное вовлечение заинтересованных сторон, сотрудничество и создание сетей для реагирования на социально-экономические и культурные факторы использования балобана, и

9) вовлечение сельских сообществ в управление сохранением балобана.

В настоящее время оценка численности популяций для некоторых ключевых стран ареала, особенно в Азии, сопровождается значительной степенью неопределенности и спекуляций. Таким образом, при разработке AMF STF стремится найти осторожный баланс между преимуществами скоординированной на международном уровне структуры устойчивого использования и присущими рисками,

связанными с отловом балобанов из дикой природы в больших количествах.

Согласно проекту AMF, законный промысел может быть условно разрешен в более крупных, стабильных или растущих популяциях балобана в некоторых частях его глобального ареала, только если будут соблюдены правовые, экологические и социально-экономические гарантии устойчивости и происхождения соколов является идентифицируемым. Истощенные или сокращающиеся гнездовые популяции в настоящее время не могут считаться пригодными для какого-либо промысла и такого сорта промысел является незаконным. Такие популяции в настоящее время указаны в Приложении 1 CMS. Однако AMF должен снизить последствия незаконного отлова диких соколов на миграционных путях и в местах зимовки. Это потребует международной гармонизации альтернативной политики, а также правовых инструментов и инструментов управления дикой природой. Согласованный международный обмен данными необходим для того, чтобы гарантировать, что отлов птиц определен как безвредный для популяции на уровне государства ареала вида и, что такой отлов не оказывает негативного воздействия на популяции балобана в других странах ареала.

ИТЕЛГІНІ ТҰРАҚТЫ ПАЙДАЛАНУДЫ БЕЙІМДІ БАСҚАРУДЫҢ КЕШЕНДІ ТӘСІЛІ

Ковач А. (Жыртқыш құстарды зерттеу және қорғау қоры «Парлаги Сас», Эгер, Венгрия)

Галбрейт К. (NatureScot, Шотландия, Ұлыбритания)

Шелдон Р. (Құстарды қорғау корольдік қоғамы (RSPB) – Табиғатты қорғау ғылымы орталығы, RSPB Шотландия, Эдинбург, Ұлыбритания)

Галло-Орси У., Лопес Л. (Миграциялық түрлер бойынша Конвенцияда қанатты жыртқыштарға қатысты мәміле жайлы меморандумды үйлестіру тобы, Абу Даби, Біріккен Араб Әмірліктері)

Ұсынылатын дәйексөз: Ковач А., Галбрейт К., Шелдон Р., Галло-Орси У., Лопес Л. Ителгіні тұрақты пайдалануды бейімді басқарудың кешенді тәсілі. – Raptors Conservation. 2023. Спецвып. 2. С. 465–468. DOI: 10.19074/1814-8654-2023-2-465-468 URL: <http://rrcn.ru/en/archives/35237>

Ителгі (*Falco cherrug*) Халықаралық табиғатты қорғау одағы (ХТҚО) Қызыл тізіміне элем бойынша жойылып кету қаупі төнген құстар түрі ретінде енгізілген. Ителгі континенттік орта ендіктерде вя

салады, оның таралу аймағы орталық Еуропадан батыс Қытайға дейін 7 мың км-ден аса және солтүстіктен оңтүстікке қарай 3 мың км-ге созылады. Оның көптеген популяциялары қоныс аударады,

Контакт:

Андрас Ковач
andras.kovacs.ecol@gmail.com

Колин Галбрейт
colingalbraith3@gmail.com

Роберт Шелдон
vanellus1970@yahoo.co.uk

Умберто Галло-Орси
umberto.galloorsi@un.org

Лаурен Лопес
lauren.lloydlopes@un.org

жэне бїрқатар бағдарлары далалық бақылаулар жэне қвстарды жерсеріктік қадағалау арқылы расталды. Онын ғаламдық популяциясына тиер басты қауїптердїн бїрі – вя салатын жерлерде жэне көшї-кон жолдарында орнықсыз аулау/кэсіп.

Ителгї жабайы фауна мен флоранын қурып кету қауїпї төнген түрлерїнін халықаралық саудасы туралы (СИТЕС) Конвенциясы II Қосымшасына енгїзілген, оған сэйкес ителгї саудасына рвқсатты онын терїс ықпал етпейтїні (NDF) жайлы қорытынды алған жағдайда бередї. Коныс аударатын жабайы жануарлар түрлерїн сақтау Конвенциясына (СМС) сэйкес, бұл түр I Қосымшаға енгїзілген (II Қосымшаға енгїзілген монғол популяциясынан басқасы), бұл дегенїніз, Монғолиядан баска жерде аулауға тыйым салынған.

Ителгї бойынша ғаламдық іс-эрекет жоспары (SakerGAP) СМС қатысушыларымен 2014 жылы қабылданды, жэне онын жвзеге асуын қадағалау үшїн ителгї бойынша мақсатты топ қурылды (STF). STF-тїн ен басты мақсаты қазїргї қвс аулаудын зансыз жэне болжалды орнықсыз эрекеттерїн занды, бақыланатын жэне тұрақты жүйеге айналдыратын бейїмдї басқару жүйесїн эзїрлеу (Adaptive Management Framework, AMF). Мvндай жүйенї тиянақты дайындап, енгїзіп, бақылап отыру қажет, жэне ол СМС пен СИТЕС талаптарына сай келу керек. Ол үшїн STF бейїмдї басқару жүйесї бойынша пікірталас тобын (AMF DG) құрды. Топ AMF модулін мvдделї тараптарға, эсіресе халықаралық серїктестер жэне ұлттық билїк органдарына ителгїнї тұрақты пайдалануға қатысты шешїм қабылдауға көмектесетїн құрал ретїнде тұжырымдайды.

Мақсаты – тоғыз модульдї бїріктіретїн халықаралық AMF дайындау:

1) табиғатты тұрақты пайдаланудын тиїмдї модельдерїн жэне тұрақты халы-

қаралық квота үлгїсїн қоса деректердї басқару жэне ғаламдық басқару,

2) тұрақтылықты қамтамасыз ететїн халықаралық келїсілген саясат пен заннама,

3) қвқық қорғау органдарын қвшейту,

4) хабардарлықты тиїмдї арттыру,

5) тиїмдї бақылау жэне зерттеу үлгїлерї,

6) табиғи емес ортада vстаудын қосымша шаралары ex situ,

7) табиғатта сақтауға қатысты өтемақы шаралар in situ,

8) ителгїнї пайдаланудын элеуметтік-экономикалық жэне мэдени факторларына ден қою үшїн мvдделї тараптарды баурау, ынтымақтастық орнату жэне желїлер құру,

9) ителгїнї сақтауды басқару ісіне ауылдық қауымдастықты қатыстыру.

Қазїргї уақытта ителгї таралған басты елдерде, эсіресе Азияда популяция санын бағалау айтарлықтай қвбылмалы жэне алыпсатарлық денгейїнде жүредї. Осылайша, AMF дайындау барысында SMF тұрақты пайдаланудын халықаралық денгейде vйлестїрілген құрылымы артықшылықтары мен жабайы табиғаттан көп мөлшерде аулауға байланысты қауїп арасындағы қвнтты тепендїкті табуға тырысады.

AMF жоспарына сэйкес занды кэсіп ірі, тұрақты немесе өсіп келе жатқан ителгї популяциясы тараған элемнїн бїрқатар жерлерїнде шартты түрде рвқсат етілуї мvмкїн. Яғни тұрақтылықтын қвқықтық, экологиялық жэне элеуметтік-экономикалық кепїлдігї сақталса жэне сvнқарлардын шығу тегї анықталатын болса. Жvдеген немесе азайып бара жатқан вя салатын популяцияларды қазїргї уақытта қандай да бїр кэсіпке жарамды деп санауға болмайды жэне мvндай кэсіп зансыз болып табылады. Мvндай популяциялар қазїр I СМС Қосымшаға енгїзілген. Алайда AMF коныс аудару жолдарында жэне қыстауларда жабайы сvнқарлардын зансыз аулау салдарын қысқартуы керек. Бұл баламалы саясаттын, сондай-ақ қвқықтық құралдар мен жабайы табиғатты басқару құралдарынын халықаралық vйлесїмдїгїн қажет етедї. Келїсілген халықаралық деректермен алмасу қвстарды аулау мемлекеттік денгейде түрдїн таралу аймағы популяциясына зиянсыз деп анықталуына жэне мvндай аулау баска елдерде тараған ителгї популяцияларына терїс эсер етпейтїніне кепїл болуы қажет.

Saker Falcon (*Falco cherrug*) nestlings in the nest on the artificial platform. Photo by E. Schnayder.

Птенцы балобана (*Falco cherrug*) в гнезде на платформе. Фото Е. Шнайдер.

Ителгїнін (*Falco cherrug*) балапандары аланқайда ұяда. Е. Шнайдердїн фотосы.

